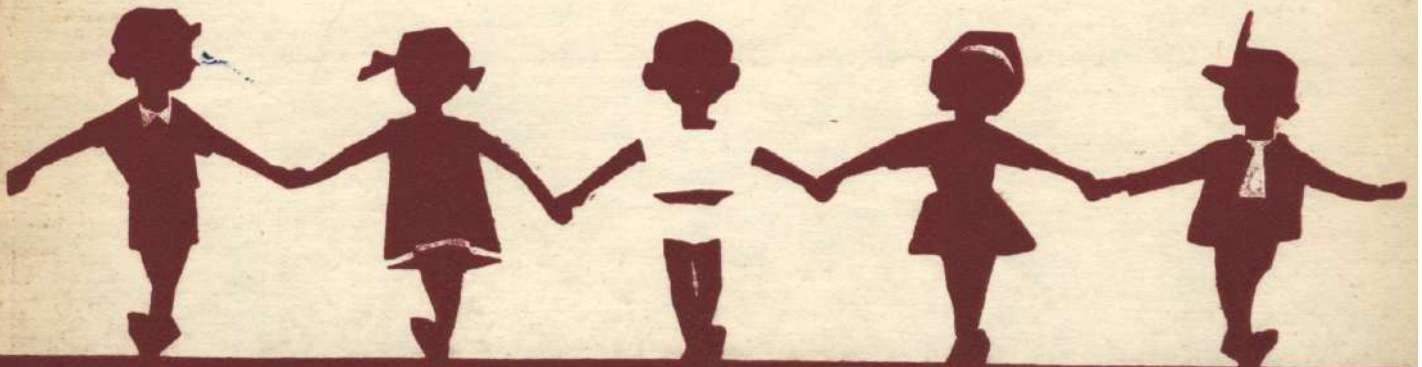

W

5
ТРАВЕНЬ
1969

**ДОШКІЛЬНЕ
ВИХОВАННЯ**

ЗМІСТ

<i>Д. Ніколенко</i> — Ленінські настанови про естетичне виховання	1
Ювілейні педагогічні читання	6
<i>С. Абрамсон</i> — За завданням Надії Костянтинівни	9
<i>М. Рубан-Задольський</i> — Дошкільне виховання в селах Миколаївщини	10

Теорія і методика дошкільного виховання

<i>Н. Савельєва</i> — Навчання дітей звукового аналізу мови	14
<i>Г. Тумакова</i> — Виховання інтересу до слова	17
<i>А. Богуш</i> — Роль зіставлення у засвоєнні дитиною двох мов	19

Відмінники дошкільної справи

<i>І. Гай</i> — Честь і шана трудівникам	23
--	----

З досвіду

<i>М. Підгородецька</i> — Наша дружба	25
<i>К. Заневська</i> — Виховуємо інтернаціоналістів	28
<i>Г. Круковська</i> — Виховання у дітей любові до природи та праці	30
<i>В. Кудар</i> — Праця в природі	33
<i>Г. Велеган</i> — Виховання інтересу та любові до природи	34
<i>М. Кованенко</i> — Вчимо любити природу	35

Сторінка для дітей

Ми любим свій край (слова та мелодія <i>Н. Грановської</i> , гармонізація <i>В. Кирейка</i>)	37
Це Вітчизна моя (сл. <i>П. Голубничого</i> , муз. <i>І. Кишка</i>)	38

Бесіди і консультації

<i>С. Жупанин</i> — Використання віршів про природу у роботі з дітьми	40
---	----

Критика і бібліографія

Анотований список книг і журнальних статей з питань естетичного виховання	43
Про роль естетичного виховання у навчально-виховному процесі	45

Педагогічне життя

<i>В. Бойко, О. Гуменюк</i> — У Міністерстві освіти УРСР	47
--	----

Редакційна колегія:

Л. В. Артемова, Т. В. Введенська, К. І. Виговська, М. Д. Ільченко, В. К. Котирло, Н. Ю. Переверзева, М. А. Познанська, Г. І. Сушан (головний редактор), *Т. Д. Томашівська, З. М. Хорошко, Н. Ф. Яришева, П. П. Яценко*

«Дошкольное воспитание» (на українском языкe)
Ежемесячный методический журнал Министерства просвещения УССР

Видавництво «Радянська школа»

Техредактор *О. О. Чала*. Коректори *Н. Я. Гузій, Л. В. Юрченко*.
Адреса редакції видавництва: Київ, 53, Ю. Коцюбинського, 5
Тел. 79-80-71, дод. 3-12.

БФ 08438. Здано до набору 4.IV 1969 р. Підписано до друку 25.IV 1969 р. Формат паперу 70×108¹/₁₆. Фіз. арк. 3. Умовн. арк. 4,2. Обл.-видавн. арк. 5,2. Зам. К-65. Тираж 69060.

Київська обласна друкарня, вул. Леніна, 19.

8

лась. Прибігли матері, з криком, мало не з кулаками накинулись на нас: «Значить, правду люди говорять, що наших дітей пострижуть, обмундирують і одвезуть у Москву для Червоної Армії!»

Довелося знову терпеливо роз'яснювати, доводити, переконувати...

Остаточну й переконливу перемогу ми здобули сонячного липневого дня. Нарядно одягнені діти строем, під бій барабана, з червоним прапором попереду пройшли через все село на околицю. Тут, кожна на своєму клаптику землі, працювали матері. Діти виступили перед ними з своєю самодіяльністю. Жінки кинули роботу, обнімали, цілували дітей, плакали від радості. Їм не вірилось, що це їхні діти такі розумні, веселі, уміють співати, танцювати, розповідати вірші.

Недовір'я до нас повністю розвіялось. Перед тим, як ми мали від'їжджати, батьки і громадськість села просили залишитись, щоб перетворити майданчик у дитячий садок, хотіли звернутись з відповідним проханням до Академії комуністичного виховання.

З подібними труднощами зустрілися й інші студенти Академії, які на заклик Н. К. Крупської виїжджали в села, і так само успішно справилися з поставленим завданням.

Результатами роботи студентів Надія Костянтинівна була дуже задоволена. Про це вона писала у вересні 1924 року в газеті «Правда».

Спогади про зустрічі з Надією Костянтинівною дорогої для мене, як і для всіх, хто особисто знав її. Та разом з тим хочеться підкреслити, що її думки про значення дошкільних закладів на селі і досі залишаються актуальними.

Нині для розвитку дошкільного виховання на селі є всі можливості. Матеріальні умови життя колгоспників не йдуть ні в яке порівняння з становищем селянських сімей 20-х років. Колгоспи мають тепер усе необхідне, щоб у кожному селі створити зразковий дошкільний заклад. Все залежить від організаторських здібностей, ініціативності, уміння працівників народної освіти переконати правління сільгоспартілей і жінок-колгоспниць. Досвід Черкащини та інших областей республіки яскраво підтверджує це.

На честь 100-річчя з дня народження В. І. Леніна

*М. РУБАН-ЗАДОЛЬСЬКИЙ,
завідуючий Миколаївським облвню*

Дошкільне виховання у селах Миколаївщини

Зростання матеріального добробуту сільських трудівників, підвищення їхнього культурного рівня сприяє дальшому розвитку дошкільного виховання на селі. Освітняни Миколаївщини під керівництвом партійних і радянських органів добилися значних успіхів у цій справі, свідченням чого є розширення сітки колгоспних та радгоспних дитячих закладів, зокрема постійно діючих.

Ініціатива «Кожному колгоспу і радгоспу — постійно діючі дошкільні заклади» належить трудів-

никам передового в області колгоспу «Прогрес» Новобузького району. Відділи народної освіти багато зробили для того, щоб ініціатива новобужан дістала якнайширшу підтримку в області.

Майже всі райони звітували про наслідки своєї роботи по створенню колгоспних дошкільних закладів. А наслідки ці з кожним роком стають усе відчутніші. Якщо у 1965 році було лише 66 постійно діючих дитячих садків, то нині їх уже 240. 70% господарств мають постійно діючі дитячі заклади, переважна

більшість яких знаходиться у типових приміщеннях.

Тепер будівництво ведеться лише за типовими проектами. В окремих колгоспах є по кілька дитячих садків-новобудов. Так, колгосп «Україна» Врадіївського району спорудив чотири приміщення дошкільних закладів за типовими проектами. У колгоспах «Хвиля революції», «Радсело» Новобузького району, в усіх сільгоспартілях Кривоозерського району дошкільні заклади працюють у типових — зручних, просторих і впорядкованих приміщеннях.

Спорудити дитячий садок за типовим проектом — важлива справа, але не менш важливо й правильно обладнати його. Таких дитячих закладів, які мають хорошу матеріальну базу, повністю забезпечені твердим і м'яким інвентарем, холодильниками, пральними машинами, газовими плитами, де достатня кількість іграшок, педагогічних посібників, методичної літератури, в області чимало. Можуть похвалитися своїми добре обладнаними дитячими садками колгоспи ім. Кірова, ім. Калініна Березнегуватського району, «Світанок», «Зорі Кремля» та «Ленінський шлях» Баштанського району, колгосп «Шлях до нового життя» та радгосп «Пам'ять комунарів» Жовтневого району, радгоспи «Радсад» Миколаївського та «Зелений Гай» Вознесенського районів, радгосп «Світанок» і колгосп «Авангард» Снігурівського району та ін.

Однак ми усвідомлюємо, що самого придбання зручного й добротного сучасного обладнання не досить, працівники дитячих закладів повинні вміти також правильно й доцільно його використовувати. Питанню оформлення дошкільних закладів надаємо великого значення. З інспекторами районних і міських відділів народної освіти проведено спеціальний семінар, розроблено рекомендації щодо художнього оформлення приміщень дитячих садків і розіслано на місяць.

Справжньою окрасою села став дитячий садок колгоспу ім. Каліні-

на Березнегуватського району (голова В. С. Лобода). Правління артілі не шкодує коштів на створення найкращих умов для виховання дітей. І батьки охоче віддають сюди своїх малят, бо знають, що в дошкільному закладі вони одержать багато корисного.

Таких дитячих садків, які не поступаються перед кращими міськими дошкільними закладами, стає в колгоспах і радгоспах дедалі більше. Ще 50 новобудов з'явиться в нинішньому році, а 57 сезонних дитячих садків стануть постійно діючими. До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна постійно діючих дитячих садків буде понад 400, тобто кожен колгосп і радгосп матиме дошкільний заклад.

Збільшення кількості постійно діючих дитячих садків поставило перед відділами народної освіти області питання про укомплектування їх кваліфікованими кадрами. Адже відомо, що дитячий садок, хай він і розміщений у хорошому будинку і забезпечений потрібним обладнанням, без педагогів, які добре знають і люблять свою справу, не стане виховним закладом. Тільки в цьому навчальному році у сільські дитячі садки направлено понад 500 спеціалістів — випускників педагогічних класів і педучилищ.

При інституті вдосконалення вчителів під керівництвом обласного відділу народної освіти здійснюється підготовка кваліфікованих вихователів і завідуючих для колгоспних і радгоспних ясел-садків. Минулого року на обласних курсах було підготовлено 30 завідуючих сільськими опорними дитячими закладами і близько 600 педагогічних працівників — на районних курсах та семінарах. У нинішньому році на місячних курсах підвищать свою кваліфікацію 240 завідуючих, а на міжрайонних семінарах — 415 вихователів підготовчих до школи груп сільських дитячих садків.

Особливо цінним є те, що навчання завідуючих у районах і містах стає систематичним: визначена тематика щомісячних семінарів з питань педагогіки, психології та

методики дошкільного виховання. Саме навчання тісно пов'язується з практикою роботи з дітьми.

З питань планування роботи в дитячих садках, формування початкових математичних понять, естетичного виховання кабінет дошкільного виховання ОІУВ видав на допомогу працівникам дитячих садків методичні збірники. Розроблені також рекомендації про роботу у змішаних групах дитячих садків, підготовку дітей до школи, про методичне керівництво навчально-виховною роботою тощо.

Вся робота з педагогічними кадрами спрямовується на піднесення рівня навчально-виховного процесу, успішну підготовку дітей до школи, адже нові програми навчання у початкових класах підвищують відповідальність дошкільних закладів у розв'язанні цього питання. Вихователі самі прагнуть урізноманітнювати прийоми й методи своєї роботи. Вже стає звичним використання у навчально-виховному процесі технічних засобів — фільмо- та епідіаскопів, радіо, телевізорів, магнітофонів тощо.

Надаючи великого значення питанню підготовки дітей до школи, у зв'язку з переходом у наступному навчальному році перших класів на нові навчальні плани і програми колгоспи Баштанського району «Світанок», «Зорі Кремля» та «Ленінський шлях» виступили з ініціативою: створити в кожному дитячому садку підготовчі до школи групи дітей шестирічного віку і вести в них під керівництвом учителів навчально-виховну роботу за спеціальними програмами. Витрати на утримання цих груп колгоспи цілком узяли на себе.

Районний відділ народної освіти, директори шкіл допомогли колгоспам укомплектувати підготовчі групи педагогічними кадрами. Виконком обласної Ради депутатів трудящих у своєму листі до всіх голів райвиконкомів запропонував уважно вивчити ініціативу баштанців, ознайомити з нею голів колгоспів та сільських Рад і зробити все необхідне, щоб це починання знайшло всебічну підтримку й поширен-

ня в кожному районі. Одночасно зверталася увага на поліпшення будівництва та введення в дію запланованих у цьому році дошкільних закладів з тим, щоб якнайбільше сезонних дитячих садків перетворити у постійно діючі.

Ініціативу колгоспів Баштанського району підхопили багато господавств області. На нарадах директорів шкіл і секретарів партійних організацій колгоспів обговорювалося питання про створення підготовчих до школи груп, і нині вони вже є у 135 дошкільних закладах.

Педагогічні колективи шкіл і сільських дитячих садків працюють у тісному контакті. Відбуваються спільні засідання педагогічних рад, методоб'єднань, організуються взаємовідвідування уроків і занять вихователями та вчителями, консультації з питань навчально-виховної роботи в дитячому закладі і школі. У творчій співдружності працюють педагогічні колективи дитячого садка колгоспу «Шлях до нового життя» та Воскресенської середньої школи Жовтневого району, дитячого садка колгоспу «Іскра» та Ганнівської середньої школи Братського району, дитячого садка колгоспу «Світанок» та Кашперо-Миколаївської середньої школи Баштанського району й інші.

Широкого розмаху набуло в області шефство педагогічних та учнівських колективів сільських шкіл над колгоспними закладами. Вчителі допомагають вихователям організувати життя й дозвілля дітей, проводити заняття, екскурсії тощо. Учні шкіл Жовтневого, Новобузького, Миколаївського, Новоодеського й інших районів впорядковують та озеленюють садиби дошкільних закладів, виготовляють іграшки, дидактичні посібники, виступають з концертами художньої самодіяльності, влаштовують вистави лялькового театру для вихованців дитячих садків.

Стало нормою й шефство міських дитячих садків над сільськими. Дошкільні працівники міст відвідують дитячі заклади колгоспів і радгоспів, на місці консультують з різ-

них питань організації виховної та господарської діяльності, дають показові заняття, проводять екскурсії, ранкову гімнастику чи інші режимні моменти. На спільних засіданнях педагогічних рад міських і сільських дитячих садків обговорюється стан навчально-виховної роботи, вивчається передовий досвід, визначаються нові завдання.

При об'їзді згуртувався актив позаштатних інспекторів з дошкільного виховання, куди входять кращі завідувачі опорними дитячими садками районних центрів і міст та методисти. За кожним таким дитячим садком закріплено 1—2 колгоспні чи радгоспні дошкільні заклади. Добрим словом згадують у дитячому садку колгоспу ім. Калініна Березнегуватського району своїх колег з Березнегуватського дитячого садка (завідуюча Л. В. Богза), в дитячому садку колгоспу «Перемога» Новоодеського району — працівників Новоодеських дитячих ясел-садка № 1 (завідуюча Н. І. Шевченко), у дошкільному закладі радгоспу «Пам'ять комунарів» Жовтневого району — працівників дитячого садка № 5 м. Жовтневого (завідуюча К. Ф. Матяш), у дитячому садку колгоспу «Ленінський шлях» Баштанського району — працівників дитячого садка № 50 м. Миколаєва (завідуюча С. С. Кузнецова) та ін.

Хороших дитячих закладів, якими пишаються колгоспи й радгоспи, у нас, на Миколаївщині, чимало. От хоча б обидва дитячі садки колгоспу «Ленінський шлях» с. Інгулка Баштанського району. Голова колгоспу П. О. Болдусев щедро віддає свій час і енергію благородній справі виховання дітей. Члени правління колгоспу добре розуміють, що, піклуючись про дітей, вони надихають людей на самовіддану працю, зміцнюють рідний колгосп. Педагогічний персонал дитячих садків молодий. Завідуючі (Ю. М. Іноземцева та З. А. Іщенко) і вихователі —

колишні випускники педагогічних класів. Вони сумлінно виконують свої обов'язки, дбають про всебічний розвиток дітей, успішну підготовку їх до шкільного навчання. Тісний зв'язок зі школою теж характерний для роботи колективів обох дитячих садків.

Чудовий дошкільний заклад має радгосп «Пам'ять комунарів» с. Погоріловка Жовтневого району (директор Г. С. Огренич). Безмір любові і праці віддає малятам персонал дитячого садка на чолі з завідувачою Н. О. Бубновою.

Наше завдання — щоб у кожному колгоспі були такі дитячі садки, де б малята жили в прекрасних умовах, всебічно розвивались і виховувалися в дусі комуністичної моралі. Щоб жінки-трудівниці, дякуючи партії й уряду за турботу про їхніх дітей, могли вповні віддаватися своїй праці, зміцнювати рідний колгосп, а цим і всю радянську державу.

Працівники народної освіти повинні брати якнайдіяльнішу участь у всенародній справі дальшого розвитку сільського господарства. Покращуючи шкільну справу на селі, займаючись розвитком сітки дошкільних закладів, ми робимо тим свій внесок у підвищення культури села, у створення найкращих умов для роботи працівників сільського господарства, у справу комуністичного виховання молоді.

Освітня Миколаївщини з допомогою партійних і громадських органів, широкої громадськості, готуючись гідно зустріти славну дату — 100-річчя з дня народження В. І. Леніна, зроблять усе, щоб задовольнити потреби сільських трудівників у дошкільних закладах, піднести рівень навчально-виховної роботи в них до вимог сучасності. Це — справа честі дошкільних працівників, які прагнуть відзначити славний ленінський ювілей новими досягненнями у будівництві комунізму.